

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Magyar nyelvű napilap
és
szociális napkielégítő

A lap szellemi és anyagi részben független és az ország ügyeit a szerkesztőség és kiadóváltala intézi.

A szerkesztésért felelős: **Hollósy János.**

Télfelszám: 141.

Lapfőigazgató: a Nyomdarárszvénytársaság.

Román-bolgár-török szövetkezés.

A K. L. tudósítójának távirata.

(Hivatalos jelentés.) Szófia, augusztus 19. A „Südslavische Correspondenz“ közli: A kormányhoz közel álló politikai körökben kijelentik, hogy a szófiai és a bukaresti kormány között a viszony az utóbbi időben **örvendetes javuláson ment keresztül** és minden remény megvan a **további közeledésre**. Már külsőleg is mutatkozik ez abban a tényben, hogy Románia visszavonta csapatait a Dobrudzsából, ugyszintén Bulgária a Romániával határos területekről, a határmenti összetűzések teljesen megszűntek. A bolgár lapok hangja Romániával szemben változáson ment keresztül és a lapok is mind határozottabban szállnak sikra, hogy **Bulgária és Románia a kritikus percekben közösen lépjen fel**. A mi Törökországot illeti, úgy Törökországot természetes érdekei Bulgária és Románia oldalára állítják.

Albán felkelők a szerbek ellen.

Bukarest, augusztus hó 19. **Sinájába érkezett jelentés szerint Uj-Szerbiából Issa Boljetinac vezetése alatt 10,000 főnyi szerkezett felkelő sereg tört be Albániából Uj-Szerbiába és a szerbeket kiméretlenül szorítja vissza Úszküb felé.** (P. H.)

A franciákat Belgiumban és Elzászban megverték.

Krisztiánia, augusztus hó 19. **Londonból jelentik ide, hogy a német csapatok déli Belgiumban Dinantig való előnyomulása váratlanul érte és megdőbentette a francia hadvezetőséget.**

Uj német győzelmek.

Berlin, augusztus hó 19. (M. T. I.) **Az ötödik francia lovashadosztályt ma lovasságunk Namur-tól északra, Perwez mellett visszavetette. A franciák vesztesége súlyos. A bajor és badeni csapatok a Weilerig, Schlettstadtól tizenöt kilométernyire északnyugatra előnyomult ötvenötödik francia gyalogsági dandárt megverték és a Vogézekon túl visszaverték. A franciák nagy veszteségeket szenvedtek. Namur Belgiumban, Perwez Brüsszel és Namur között fekszik. Weiler Elzászban van.**

Orosz vereség Zaloscenál

Bécs, aug. 19. (M. T. I.) A Kurrier Zwowski a Zalosce melletti harcokról tegnapi kelettel a következőket írja Lembergől:

**A harc az oroszok teljes vereségével végződött. A mi-
kor az oroszok észrevették, hogy csapataikat szétszórták, pánikszzerű rendetlenség támadt soraikban és menekültek. Hogy csapatainkat feltartóztassák, a menekülők felrobbantották maguk mögött a Zbrucon át vivő hidat, de közben megfélekedeztek arról, hogy a saját csapataik nagyrésze is a tulsó parton van még. Ezeket a mi csapataink teljesen megsemmisítették. Nyolcvan orosz harcos és ugyanannyi ló maradt holtan a csatatéren. Azonkívül több mint száz orosz katona a folyó átuszása közben életét veszette. Harminchat oroszot foglyul ejtettek a mi katonáink.**

X-ik Pius pápa meghalt.

Rómából éjjel után 2 óra 10 perckor feladott távirat jelenti: **X. Pius pápa meghalt.**

Az ellenség ereje.

Nap-nap után hallunk nekünk kedvező híreket ellenségeink egy és más fogyatékoságáról.

Háboruban kihasználni az ellenség gyöngeségét, jog és elny. Tehát nem közömbös nekünk tudnunk, hogy az orosz mozgósítás megbénult a lengyel és ukrainai nemzeti mozgalmon, hogy Szerbiában szinte az utolsó kenyéren rágódnak és az utolsó pár csizmát nyúvik el.

Nagyon hasznos nekünk, hogy a francia mozgósítás elkésett, hogy a háborus készletek nem teljesek. Rendkívül fontos tudnunk, hogy Anglia közvéleményének jelentős részével ellentétben állja szövetségi kötelezettségét s ugy-látszik, inkább kiméli flottáját, — mint számít reá, mert ahol módja volna a német flottára akadni, ott nyugton marad, ellenben rendkívül fürge és harcias ott, ahol kereskedelmi hajót kell lefoglalni, vagy izolált német expozitúrákat veszedelem nélkül megrohanni.

Mindez fontos és biztató, de nem ezen fordul meg a háboru sorsa. Nem az ellenségeink fogyatékoságain bízunk el, hanem a magunk erejének tökéletességében bízhatunk. A mi reménységünk csalhatalatlan fészke, hogy hadseregünk kitünően el van látva, hogy ágyúink találnak, legényeink hő-sök, tisztjeink lélekkel és öntudattal harcolnak s hadvezetőségünk egy számtani tétel exaktságával vízi keresztül az eleve megállapított tervet.

Az a döntő, hogy a háború ab-ban az irányban folyik, amelyikbe mink tereltük, míg orosz ellenségünk azzal kezdte akcióját, hogy elejtette egész haditervét. Mi azt csináljuk, amire készültünk, ők azt, amire kényszerítették. Szerbiáról nem is kell beszélni. Hiszen ez a kis ország merőben rendelkezésünk alatt áll. Engedtük heteken át összeütközés nélkül, támadtuk és legyőztük ott és akkor, amikor akartuk.

Ugyanígy áll és működik a német hadviselés. Hősies szellemre és e szellem mindenhatóságára jellemző, ami most derült ki, hogy Lüttich várát a még nem mobilizált németek néhány ezrede vívta meg. Mindössze harmincezer ember, de kitünő és megsemmisítő erejű ágyúkkal fölszerelve, melyek az emberharcot szinte fölöslegessé teszik. És győzelmet biztosít az az önérzet, melyet csakis a valóság tudata alapozhat meg: hogy helyt tud állni a legjobban

főlkészült, a legerősebb ellenséggel szemben is és hogy energiáját nem kell mesterségesen táplálni hajadott sikerekkel és eltitkolt balsikerekkel.

A franciák és belgák, vereséget szenvedve vereség után, csupa győzelmi hírekkel töltik be országot, a németek pedig, mélyen bentülve az ellenséges országban, ország-világ előtt látott győzelmek után beszámolnak vesztett ágyúkról és elvesztett hajókról! Arra vall ez, hogy az ellenség óvja a nemzetét a várható csüggedéstől, a német ellenben tudja, hogy az ő nemzete sohasem fog csüggedni. »Ágyúinkat elvesztettük, — szól a német jelentés a Strassburg melletti apró kudarcról — de harci kedvünket nem.« Ez katonás beszéd, ez pattog, ez német, ezt a hangot nem engedheti meg magának a francia, s nem engedi meg magának az orosz.

Bátran és elfogulatlanul tudomásul vehetjük, hogy szemben velünk és szövetségeseinkkel áll a világ leghatalmasabb flottája, az angol, a lehető legjobban kiképzett katoná, — a francia és az emberanyagával legpazarlóbb hatalom, az orosz. Erős ellenfelek és kemény ellentállás sorakozik velünk szemben, lesznek a hadi szerencsének hullámszámai, de tervünk, felkészültségünk éppen az erős ellenséghez mérte magát és az erős ellenség legyőzésére érzi magát teljes biztosan képesnek.

A moratorium kiskatéja.

Írta dr. Halasi Béla az OMKE titkára.

Milyenem követelések esnek a moratorium alá?

Az új moratorium rendelet szerint csakis pénzkövetelések. Hogy a megrendelt áruk szállítását a moratorium tartama alatt mennyiben lehet követelni, erről alkalmasint külön rendelet fog megjelenni. Jelenleg épp úgy lehet követelni, mint a moratorium előtt.

Milyen pénzkövetelésekre terjed ki a moratorium?

Olyanokra, amelyek augusztus elseje előtt lejártak, vagy pedig szeptember 30-ik napjáig bezárólag fognak lejárni.

A moratorium kezdete (augusztus 1.) után megkötött ügyletekre mi a szabály?

Ezek nem esnek a moratorium alá.

Az augusztus 1-eje óta a rendelt áruk tehát épp úgy szállítandók, a vételár pedig kifizetendő, mintha nem volna moratorium. A pénzügyi intézetek az augusztus 1-eje után betett összegeket korlátlanul tartoznak kiadni.

Mennyiben terjed ki a moratorium a váltókra?

Ha a váltó augusztus 1-eje előtt állított ki, moratorium alá esik.

Az ilyen váltót be kell-e mutatni és kell-e ovatolni a moratorium tartama alatt?

Nem. Az ilyen bemutatás és óvás érvénytelen. A moratorium végeztével (l. lejjebb) kell majd bemutatni és ovatolni.

Kell-e bemutatni, illetőleg ovatolni az olyan váltót, mely augusztus elseje után keletkezett, nem esik a moratorium alá?

Igen, azonban erre a rendelet a lejárát után még tíz napi időt engedélyezett.

Kell-e az adósnak a moratorium tartama alatt kamatot fizetni?

Igen, a kikötött vagy ennek hiányában a törvényes kamatot (5% váltónál 6%). Sőt, ha a tartozás után eddig nem is kellett kamatot fizetni, a moratorium tartama alatt törvényes kamatot követelhető.

Mennyi ideig terjed a fizetési halasztás?

Két hónapig és pedig úgy, hogy a fizetési halasztás a lejárát napjától számítandó. Ha augusztus 1-én vagy előbb, pl. júliusban

kellett volna fizetni, a halasztás október 1-ig tart, ha pl. augusztus 20-án, akkor október 20-áig, ha szeptember 15-én lesz a tartozás esedékes, a halasztás november 15-ig terjed. Ismételjük, csak az olyan tartozásokról van itt szó, amelyek augusztus elseje előtt jártak le, vagy pedig augusztus 1-től szeptember 30-ig terjedő időben fognak lejárni.

A szeptember 30. után lejárt tartozások mikor fizetendők?

Amikor lefognak járni. — Lehetséges azonban, hogy a moratoriumot feloldó rendelet még egy bizonyos időre kifogja tolni ezeknek a tartozásoknak kiegyenlítését.

Melyek azok a tartozások, amelyekre nem terjed ki a moratorium?

A kereskedő tartozik fizetni, tekintet nélkül a moratoriumra adótartozását, lakbért és holtbért, kivéve, ha bevonult, alkalmazottai fizetését és járandóságait, vízvezeték, világítási díjakat, közüzemek használatáért járó díjakat, tehát telefondíjakat stb. esetleg amortizációs részteket.

A betétek kifizetése mily korlátok között történik?

A pénzügyet (bankház) azon betevőnek, akinek augusztus hó 1. napján kétezer koronánál kevesebb összegű betétje volt, a moratorium alatt augusztus 1-től számitva, egyszer tartozik kiadni kétszáz koronát. Ha betétje több volt mint kétezer korona, akkor havonta követelhet 200 koronát, s minthogy kéthónapi a moratorium, összesen 400 koronát. De azon összeg felett, amelyet augusztus 1-e után helyezett el, a betevő korlátlanul rendelkezik.

És a folyószámlán elhelyezett összegek kivétele?

Általában véve épp úgy, mint a betétoké, ha azonban a folyószámla tulajdonosa kimutatja, hogy a kifizetendő összegre alkalmazottai fizetésének, vagy a boltbérnek kiegyenlítésére van szüksége, folyószámlája felett korlátlanul rendelkezik, de 8 nappal előbb be kell az összeget jelentenie. Adótartozását is átutalhatja a folyószámláról a közpénztárhoz. Ha a betevő betétje a tizer koronát meghaladja, átviheti folyószámlára, vagy nyithat új folyószámlát, e felett úgy rendelkezik, mintha mindig folyószámlán lett volna.

Átutalhat-e a folyószámla tulajdonos egy másik egyén vagy cég folyószámlájára összegeket?

Igen, de csak akkor, ha ennek ugyanazon intézetnél vagy cégnél van folyószámlája. A rendelkezési jog tekintetében a rendelet részletesen intézkedik.

Fizetni kell-e a biztosítási díjakat?

A tűz- és jégkárbiztosítási díjakat épp úgy kell fizetni, mintha nem volna moratorium, viszont a biztosító is tartozik a kárt a moratoriumra való tekintet nélkül kifizetni.

És az életbiztosítási díjak?

Ezek a moratorium alá esnek, tehát a fizetési halasztás kiterjed rájuk. A biztosító ezzel szemben a moratorium alatt csak a háboruban történt halál esetén tartozik kifizetni az egész biztosítási összeget, egyébként csupán ötszáz koronát, a többire halasztást nyert. Ha a biztosító köteles a kötvény értelmében a kötvényt visszavásárolni, vagy arra kölcsönt adni, ezen tartozásaira a moratorium alatt kétszáz koronáig tartozik törlesztést nyújtani.

A moratorium megszűnése után kell-e majd fizetni az életbiztosítási díjat?

Igen. A díj fizetésére adott halasztás folytán a nem fizetés miatt a biztosítási ügylet nem szűnik meg, kivéve, ha a biztosított a biztosítási díj (egyébkénti) lejártá után 15 napon belül arról értesíti a biztosítót, hogy a biztosítási ügyletet megakarja szüntetni.

Erőhatalom-e (vis major) a háború a kötelezettségek teljesítés szempontjából?

A rendelet a jelenlegi magánjogi szabályokat tartja érvényben. Ezek szerint a háború a kötelezettségek teljesítésére nézve általában véve nem jelent erőhatalmat, hanem legfeljebb esetről-esetre lehet majd megvizsgálni, hogy a háború folytán bekövet-

kezett tények (az árú lefoglalása, a közlekedés szünetelése stb.) mennyiben módosítják, esetleg szüntetik meg a kötelezettséget?

Hogyan fog a moratorium feloldatni?

Erről annak idején külön rendelet fog kibocsátatni.

A háborús világ közgazdasága.

Hogyan lehet élelmiszereket behozni.

A jegybank állapota.

Fogyasszunk sertéshúst és juhhúst.

A német kormány tudvalevően az összes agrárvámok fölülgesztésére nyert fölhatalmazást. Ugyanezt követeljük mi is a monarchia kormányaitól. Amde mindenfelől azt az ellenvetést halljuk, hogy az agrárvámok fölülgesztése teljesen céltalan intézkedés volna, mert hiszen az összes európai államok élelmiszerveleteli tilalmakat bocsátottak ki; a tengeren túlról pedig nem lehet élelmiszert szállítani, mert a tengeri szállítás a háború miatt lehetetlen.

Ez az állítás azonban helytelen. Semleges államokban, semleges hajókon bármely árut lehet szállítani, hacsak egyenesen bizonyítani nem lehet, hogy az áruk valamilyen ellenséges hadsereg céljaira szolgálnak. — Élelmiszerveletel csak Amerikából lehetséges, vagy amerikai, vagy semleges európai: tehát svéd, norvég, dán, olasz, hollandi stb. hajókon. Igaz, hogy még fölmerül az a kérdés, hogy az illető országokból hogyan kerüljön hozzánk az élelmiszert! Ez csak úgy lehetséges, ha velünk szomszédos, semleges országban keresztül hozható be. — Ilyen Olaszország. Amde lehetséges, hogy az angolok a gibraltári szoros minden forgalom elől elzárják. Ez esetben is van egy út, amelyet Anglia sehogyan sem zárhat el: ez a *semleges Hollandia*. Amíg Hollandia semleges, addig Angliának nincs módja arra, hogy megakadályozza az amerikai gabona, hús, zsír stb. behozatálát Hollandiánál Németországba. Ha pedig mi is fölülgesztjük az élelmiszervevőket, akkor mi sem áll utjában annak, hogy monarchiában Hollandián és Németországon át gabonát, főleg pedig fagyasztott húst behozzunk. Az élelmiszervevők eltörlése tehát egyáltalán nem fölülleges, nem hatástalan intézkedés. Reméljük, hogy hamarosan meg is lesz és hogy az agráriusok, akik mindig nagyra vannak hazafias áldozatkészségükkel és akik termékeikért most ugyanis óriási árakat kapnak, amelyenkről rendes időkben nem is álmodhatnak: nem fognak ellentálni ennek a nagyon is szükséges rendelkezésnek.

A jegybank főtanácsa a jövő hét elején ül össze tanácskozára. A tanácskozás tárgya a *kamatláb leszállítása, valamint a banknál elzálogosítható értékpapírok körének megnagyobbítása* lesz.

A hivatalos kamatláb leszállításának nincs semmi akadály. Az utolsó napokban a visszafizetések a banknál fölülműlték az ujonnan fölvevő kölcsönöket. Aranykiáramlástól tartani nem kell. Ilyenformán csak a bank nyereségének mesterséges szaporítására szolgálna a 8 százalékos kamatláb föntartása, ami most rettenetes sulyal nehezedik a forgalomra.

Ami az elzalogosítható értékpapírokat illeti, a jegybank eddig csak bizonyos alapszabályban fölsorolt értékpapírokat adott lombardkölcsönt, vagyis záloghitelt. Most, amidőn a bankok nem igen bírnak lombardhitelt folyósítani, fontos gazdasági szükségesség, hogy lehetőleg mindenféle értékpapírt el lehessen zálogosítani a jegybanknál.

A katonai vezetés a hadrakelt sereg részére már csak szállítási okokból is, csak marhahúst vehet igénybe. A gazdasági bizottság közlése szerint a hadviselés szempontjából tehát megokolt, hogy marhaállományukat lehetőleg úgy kíméljék, hogy a közönség a marhahús helyett inkább az *olcsóbb sertés- és juhhúst fogyassza*. A gazdasági bizottság továbbá felhívja a vidéki malmok figyelmét arra, hogy szükségleteiket ne Budapesten, hanem a vidéken szerezzék be.

Milyen a francia hadsereg?

Lapunk mult heti számaiban már megemlékeztünk a monarchia és a német szövetséges haderejéről, az oroszról és a szerbekéről. Most néhány szóval a francia hadsereg állapotát jellemezzük.

A mai francia katonája többé nem az, ami Napoleon grogardja volt.

Ha francia katonát látunk az utcán, a legelső, ami feltűnik rajta, a hanyag testtartás és az, hogy — anélkül, hogy meg akar-nánk sérteni — bizony piszkos. Erről azonban nem tehet, mert a régi kaszárnyák természetesen következménye az, hogy nehéz rendet tartani. Ha pedig arra gondolunk, milyen fontos tényezője az egészségnek a tisztaság, s mennyire fontos a harc-képességben az egészség, ez a jelentéktelen dolog fontosságát nyert.

Uniformisuk különben sem esztétikus, de nem is praktikus. Piros nadrág és piros képi-nek nevezett sapka. A közlegény tisztjét egyáltalán nem üdvözi s mint két év előtt láttuk: a fegyelem olyan laza, hogy képes ütlegetni is. Ez akkor történt, mikor a 3 éves szolgálatidő behozataláról volt szó és az ezredék formális lázadásban törtek ki.

De szolgálaton kívül sem különösen maguktartása. Mikor az angol király párisi látogatására kivonult katonaság fölvonulását néztük, föltűnt, hogy a »vigyáz«-ban vonuló tüzérek hajtótüzérjei tisztjeik szemelátára nyugodtan cigarettáztak s beszélgettek egymás közt. Valaki azt mondhatná, hogy a huszadik században a katonai drill fölösleges; igen ám, de a nyugodt terefe-ről csak egy lépés van az engedelmesség megtagadásáig s erre a francia hadseregben számos példát tudunk.

Mi nem találunk gyönyörűséget igazodás nélküli görbe sorokban felvonuló századokban, melyeknek legénysége nehezen tűné meg a mi katonai magasságmértékünk is. Menetelésük, mely a híres forradalmi Chant du départ ütemeire történik, gyorsabb, mint a miénk, de annyira fárasztó, hogy huzamosabb ideig nem is bírják. Hogy hosszabb menetelésre mennyire képtelenek, azt akkor láttam, mikor mint Eötvös-kollégiumi növendék francia tanárainkkal, kik tartalékos tiszték voltak, Visegrádra kirándultunk.

A visegrádi rom négyszáz méteres enyhe kapaszkodóját is képtelenek voltak megmászni s inkább lemondtak a kilátásról.

Sartoryban Versailles mellett ez év májusában aztán a gyakorlóteréren is láttam őket harcszerű gyakorlaton, melyet Poincaré és a dán király is végig nézett. A terep hegyes, völgyes volt, a közönség tribünjeiről végig tekinttünk a csapatok összes mozdulatait. Először a csapatok rendes defilét mutattak be, aztán Versailles mögött a híres Afrikában szolgált zuávok gépfegyverektől támogatva támadást intéztek a gyalogság ellen. Az egész azonban illuzórius lett a miatt, hogy a közönség is már előnyomulás közben kétezer méterrel látta a hasoncsuszva előrenyomuló derék zuávokat, kik komoly háború esetén a biztos halálba mentek volna.

Aztán lovasroham következett, de bizony nekem, aki a mi huszárnjak atakjaihoz voltam szokva, ez sem imponált. A francia lovas még ma is csillogó vértet visel s hosszú löfarkkal diszitett sisakot, melynek inpraktikussága szembeszökő, ha meggondoljuk, hogy nálunk még a kardok hüvelyeit is bőrtokkal vonják be, ami a vértet annyira meleggé tenné, hogy viselője harc-képessége szenvedne általa.

A tüzérség már erősebb hatást tesz, de bántólag hat az a diszharmónia, hogy a vontató szerzám kötelekből áll, mely minden más hadseregnél szij vagy lánccsal, ami természetesen, hiszen 1800 kg. az ágyú és a szerkocsi. Viszont az oszlopban fölvonuló tüzérség képes 25 másodperc alatt leszerelni és a tüzelést megkezdeni. Ezt azonban a német és az osztrák-magyar tüzérség is képes utána csinálni. Hozzá kell azonban vennünk, hogy az ő Schneider-Creuzot gyártmányainak legnagyobbik 10 távolságra 7 km., míg a mi SKoda-lövegeink 8 km. földözékek mögött indirekt célt is könnyedén belőnek. Mindent összevéve, a francia hadsereg,

anélkül, hogy harc-képességében kételkednénk, sok tekintetben inferioritásba lesz a némettel szemben, aki erősebb fizikumával, pontosan és alaposan kiképzett legénységével, mely ellentmondás nélkül teljesíti fölebbvalói parancsát, könnyen legyőzheti a francia sereget.

A kiváló aeroplánok működését pedig a nagyszámu német pilóták és Zeppelin-léghajók ellensúlyozhatják, hiszen ezek a légi óriások, melyeknek nagy kiterjedésük és ténfogatuk sem csökkent sebességüket, nagyobb gyorsaságot értek el, az utóbbi időben s a levegő világrekordjait is a németek javára kell elkönyvelni ez idő szerint.

Néha becsülünk le semmit, de ne hunyjunk szemet ellenteleink hibái fölött és lehetőleg fordítsuk hasznunkra azokat, mert ha ismerjük őket, már legalább tájékozva vagyunk.

Táviratok.

Forradalom Oroszországban.

(Szófia, aug. 17.) A Knyaz Potemkin viszontagságairól híres Sebastopoli flotta, amely a japáni háború idején is lázongott, most nyílt lázadásban tört ki és hétfő este **bombazáporral lepte meg Odesszát.** A »Pobjedonoscev«-matrózai lázadtak föl és a Fekete tengeri flottának ez a vezető hajója adta meg a jelt a többinek a nyílt lázadásra. A legénység mozgalmát fegyveres erőszakkal próbálták megakadályozni a tiszték, de a **matrózok őket fegyverezték le és Odesszában napok óta pusztít a tűz,** amely a Pobjedonoscev bombáinak nyomán keletkezett. A Sabornia-téren csapott le az első bomba és beszakított a bazilika kupoláját. —

Kochanow tábornok, Odessza teljhatalmu kormányzója tárgyalásokba akart bocsátkozni a lázadókkal, de azok a parti jeladásokat figyelemre se méltatták. A Katalin-teret is lángborította az ágyúzó hajó és a **kikötő a teljes pusztulás képét mutatja.** A Pobjedonoscev matrózai kedden éjjel megkísérelték, hogy behatoljanak a kikötőbe, hogy szent és élelmiszereket zsákmányoljanak: de a partvédő ágyúk visszaveték őket. Valóságos csata fejlődött ki a várost védő parti ágyúk és a két nagy csatahajó között. A Pruth csatlakozott a Pobjedonoscev-hez és ugylátszik, hogy a Wjecha matrózai is velük tartanak. A városi könyvtárt, amely a mai napig katonai szállás volt, **rommá lótték;** a Peresip külvárosban alig maradt épen egy épület. A Bjeloglavaskája-utca teljesen elpusztult. A flotta lázadását, úgy látszik nyomon követi, a **parasztláadás: Odessza környékén két nap óta minden birtokon véres lázadás dúl.**

Az orosz barbárság.

Tíz falut fölgújtottak.

(Berlin, aug. 19. Érkezett délután 3 óra 20 perckor. — A M. T. I. jelentése.) A Lokalanzeiger jelenti a keleti határról: Az oroszok tíz határfalut fölgújtottak. A lakosság kénytelen volt ott-hagyni az egész holmiját és többnyire csak pusztá életüket menthették meg. **A gyújtogatók le is lótték mindenkit, akit értek.** Magában Radzenben hét embert agyonlótték.

Pusztul az orosz flotta.

Konstantinápoly, augusztus 19. Az orosz Kaukázusban egyre láthatóbb jelei mutatkoznak a forradalmi nyugtalanságnak. A georgiaiak fellázadtak az orosz uralom ellen s az **összeütközések során négy orosz tisztet és nyolcvan katonát megöltek. Az oroszok attól félnek, hogy a forradalom átterjed a birodalom többi részére is.** Sebastopol és Jalta, hol csak aggok és gyermekek maradtak, nagyon szomorú képet mutatnak, a két város egészen kihalt. Az oroszok ágyúkkal látják el a kereskedelmi hajókat is. Tizenhárom torpedónaszád és hét páncélos cirkáló indult el ismeretlen irányba. **Egy orosz gőzös, mely nagymennyiségű municiót és négyezer katonát vitt, aknába ütközött és elsüllyedt. A katonák nagy része odaveszett.** Az egész muzulmán világban óriási felháborodást keltett a két török Dreadnought lefoglalása. Nagyarányú gyűjtés indult meg egy hatalmas török flotta céljaira.

Japán háborúval fenyegeti Németországot.

Világháború felé.

(Berlin, augusztus 19. — »M. T. I.« — Érkezett éjjel 2 órakor.) A Wolff-ügynökség jelenti: A japán nagykövetség ügyvivője kormánya megbízásából jegyzéket adott át a külügyi kivatalnak, amely **hivatkozással az angol-japán szövetségre, azt kívánja, hogy a német hajókat azonnal vezényeljék ki a japáni és kínai vizekből** vagy pedig szereljék le azokat, hogy **szeptember tizenötödikéig adják át a japáni hatóságoknak a kiao csau-i bérleti területeket és végül, hogy a követeléseket augusztus huszonharmadikáig föltétlenül fogadják el.** (Kiao-csau — Kiaotschou — német bérelt terület Santung kínai tartományban, területe 515 négyzetkilométer és lakosainak száma 84.000.)

Lángban a Kaukázus.

(Konstantinápoly, augusztus 19.) Az Ikdám értesülése szerint az orosz Kaukázusban a forradalom mind nagyobb arányokat ölt. A fölkelők fölbombantották az Araxes-folyó hidját és ezzel járhatatlanná tették az egyetlen vasútvonalat, amely Oroszországot Sziáviával összeköti.

Az orosz csapatok fegyverükkel és fölszerelésükkel együtt a török hátra menekültek. Tegnapelőtt nagyszámu katona lépte át a török határt és mint menekült, megadta magát. Kaukázusban az élelmiszer ára megnégyszereződött. A fölkelés elnyomása napról napra nehezebb földadat.

Lázong a katonaság.

(Hadikfalva, augusztus 19. — A Politikai Híradó jelentése.) A bukovinai Hadikfalva környékén csendőrök orosz katonaszökevényeket fogtak el. Ezek azt mondják, hogy az orosz közvélemény egyáltalán nincsen az események folyásáról tájékozva, mert a kormány majdnem minden lapot megszüntetett. Csak Moszkvában hat lap megjelentését tiltották el. A carskoje-seloi házi ezred legénységét forradalmi érzése miatt megítélték. A forradalmi mozgalom terjedőben van. Amikor a mozgósításra vonatkozó cári ukázt kihirdették, a lakosok a zsidó boltosokat megrohanták és kirabolták.

LEGUJABB.

Minisztertanács Bécsben.

Bécsben tegnap a király elnöklésével közös minisztertanács volt Berchtold, Bilinszki, Krobotin, Tisza István és Stürgkh részvételével.

Németország mozgósítása be van fejezve.

Wolff-ügynökség jelenti, hogy a német mozgósítás be van fejezve és a forgalom egész Németországban visszanyerte rendes képét.

Statárium Párisban.

Kopenhágába érkezett hírek szerint Párisban kihirdették a statáriumot

Orosz ultimátum Törökországnak.

Bukaresti jól értesült körökben határozottan beszélnek, hogy Oroszország a dardanellák kérdése miatt ultimátumot küldött Törökországnak.

— Adakozás a „Napközi Otthon” céljaira. Követésre méltó példát mutattak be Weisz Rózsika és Iduska, kik kéttemplomközi üzlethelyiségükben megrendelt 24 drb. pártedit, 18 kőtenyékét, 3 párnahaját nemcsak teljesen ingyen elkészítették, hanem a 24 drb. előkéhez és párnahajakhoz az anyagot is ingyen átengedték a „Napközi Otthon” céljaira. Nagy buzgalomuk és jószívük nem szorul dicséretre, fényes jutalmát látták cselekedetüknek a f. hó 21-én a Napközi Otthonban ellátásban részesült 28 szegény gyermek örömeiben és a vezetőség hálás köszönetében.

Telefon 141 **NAPI HIREK.** Telefon 141

Szerkesztőség és Kiadóhivatal I. k. Arany János-utca 8.

Naptár: 1914. év, augusztus hó 21., péntek. Róm. kath.: Bernát p. — Protestáns: Sámuel. — Görög-orosz: 1914. év, augusztus hó 8., Emilián p. — Izraelita: 5674 év, Ab 29. — Napkelte 5 óra 3 per. — Napnyugta 7 óra 2 per. — Naphossza 13 óra 59 per. — Holdkelte 4 óra 40 per, reggel — Holdnyugta 7 óra 3 per, este. — Ujhold 21-én 1 óra 26 per, délután.

Időjárás: A központi meteorológiai intézet Kecskemétre érkezett jelentése szerint a következő idő várható: Helyenként csapadék, hűsülődés.

— **Gyűjtés a Vöröskereszt céljaira.** A mai napon a katolikus templomokban persely-gyűjtés volt a Vöröskereszt Egylet céljaira. A kecskeméti asszonyok és leányok nagy buzgalommal és eredménnyel végeztek hazafias munkájukat. A közönség láthatólag szívesen adakozott, hiszen a mai viszonyok között nemesebb célra nem adhat, mit a Vöröskereszt humanus céljaira. A persely-gyűjtés körül a következő hölgyek buzgólkodtak: Kerekes Józsefné, Kerekes Irénke, dr. Kovács Pálné, H. Nagy Rózsai, özv. Pataky Imréné, dr. Kiss Jánosné, Mohácsy Lajosné, Révész Erzsike, Szalay Leona, Tóth Istvánné, dr. Horváth Mihályné, Mintsek Gézáné, Sándor Istvánné és leányai, Sebastiani Margit, Bagi Jolánka, Nagy Lajosné, Nagy Kata, Zimay Károlyné Zimay Mariska, Barta Gergelyné és leánya, Héjjas Mihályné és leánya, dr. Dömötör Sándorné, Kovács Sándorné, özv. Fajta László, özv. Szabó Imréné, dr. Pataky Zoltánné, dr. Mészáros Ferencné, dr. Damó Zoltánné, dr. Tassy Józsefné, dr. Kovács Andorné, Németh Lászlóné, Tóth Lajosné, Tóth Irén, Tóth Vilma, Orbán Nándorné és Willer Tilike.

— **Figyelmeztetés.** A Gyermekvédő Egyesület vezetősége ezúton is kéri a tanterület igen tisztelt hölgytagjait, kiknek körében most az iv körüljár aláírás végett kegyeskedjenek azt pártólalag fogadni és aláírásukkal folytatólagosan bejelenteni felügyeleti segítségüket az intézet felügyelőjénél Schiura Irénke kisasszonynál, aki időt, fáradságot nem kímélve a »Napközi Otthon« vendégeinek szenteli.

— **Napfogyatkozás.** Pénteken, e hó 21-én délután 1 óra 5 perctől 3 óra 29 percig nálunk is látható napfogyatkozás lesz. Két óra 17 percor következik be a napfogyatkozás legnagyobb fázisa, e pillanatban holdunk a naptányér 82 százalékát fedi el.

— **Adományok.** Kovács Károly kemefestő 1 koronát, Lukács Sándor kórházi ápoló 10 koronát juttattak lapunk utján az itthonmaradottak felségélyezésére.

— **Értesítés.** Értesítettnek az izr. hitközség t. tagjai, hogy a péntek esti istentisztelet további intézkedésig 3/47 óraker kezdődik. A templomgondnokság.

— **Karolinka koronácskaja.** Megható adatok érkeznek be a városházára arról, hogy éppen a szegények része a lakosságnak milyen önfeláldozással adja le filléreit az itthon hagyottak fölségélyezésére. A napokban egy szegény északi napzamos asszony gyalogolt be a városba, hogy lefizesse a maga kis jótékonyági adóját s miután köszönettel bejegyezték e szerény kis summát, a kendő csücskéből még egy koronácskát oldozgat elő, leteszi az asztalra:

— Ezt pedig a Karolinka küldi.

— A Karolinka?

— Az, a Mezei Karolinka. Ott szolgál a szomszédba, nem is rég állott be, mert csak most lett 12 esztendő a lelkem, de mikor meghallotta, miért gyűvök, azt mondta: — Vigye be, édes néném, az én koronámat is a szegény katonáknak, ki tudja, micsoda nyomoruságot lehet vele megengyhíteni, még az enyémmel is nagyobbat. Ne tessék hát sajnálni beirni a könyvbe a Mezei Karolinka koronáját.

Beírták, édes néném asszony, sőt aranybetűkkel írták be a Mezei Karolinka egy koronáját, mert ő mindenek között a leg-többet adta. Mások csak a bőségükből fölöztek le annyit-amennyit, a Mezei Karolinka mindenét odaadta.

— **Az itthonmaradottak javára.** Ujabbán érkezett adományok a háboruba vonult katonák hátramaradottai részére: Sima Ignác 10 K, Szarka István 25 K, Révész Nándor vasuti vendégloás 30 K. — *Ezideig összesen: 18870/20 fillér.*

Uj menetrend.

Szaporodnak a vonatok.

A magyar kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége a helyi forgalom lebonyolítására szolgáló s a hadi menetrend eddigi tartama alatt Kecskemét—Cegléd, illetve Kecskemét—kiskunfélegyházi viszonylatban közelekedett 702/719. és 707/716. sz. vonatok aug. hó 16-tól kezdődőleg beszünteti és helyettük a Szeged—ceglédi viszonylatba a 707/716 s 721/732. számú személyszállító helyi vonatokat helyezi forgalomba. Ezen vonatok az összes feltételes megállóhelyeken is megállanak s az utasok ezen viszonylat állomásaira minden igazoló-jegy nélkül válthatnak menetjegyet a III. kocsiosztályra, mivel csakis ily kocsikkal közlekednek. A részletes menetrend az állomáson van kifüggesztve.

A 716-os Ceglédre d. u. 3 óra 45 percor indul s Kecskemétre 5 óra 14 percor érkezik, tovább indul 5 óra 28 pcor s Kiskunfélegyházára 6 óra 36 pcor, Szegedre pedig 9 óra 53 pcor este érkezik.

A 732-es Ceglédrel éjjel 3 óra 45 pcor indul s Kecskemétre reggel 5 óra 14 pcor érkezik; tovább indul 5 óra 28 pcor és Kiskunfélegyházára reggel 6 óra 39 pcor, Szegedre d. e. 9 óra 53 pcor érkezik.

A 707-es Szegedről éjjel 3 óra 36 pcor indul s Kecskemétre reggel 8 óra 01 pcor érkezik; innen 8 óra 15 pcor tovább indul és Ceglédre d. e. 9 óra 43 pcor érkezik.

A 721-es Szegedről d. u. 2 óra 06 pcor indul s Kecskemétre este 6 óra 31 pcor érkezik. Tovább megye 6 óra 45 pcor s Ceglédre érkezik este 8 óra 13 percor.

Éves szőlőkapást keresek

10 hold kistái szőlőm megmunkálására. Ajánlok megvételre két hektó valódi törkölypálinkát, jó kadarka, rizling borokat együttesen vagy hordónként. Nagy Mihály szőlőbirtokos, VI. ker., Zöldfa-útca 106., régi X. t. 50. szám. 10552

Eladó és kiadó föld. 10548

Vacsi-közön, a városhoz 10 percnyi járásra 1 és 1/4-ed hold föld eladó, ugyszintén 485 □-öl területű veteményes föld, gyümölcsfákkal és lakóházzal együtt haszonbérbe kiadó; értekezhetni Vacsi-köz 3. szám, Koczó György tulajdonossal.

Érettségizett szép irású, nő fiatal férfi bármilyen irodai munkát, a legszerényebb feltételek mellett elvállal.

— Cim a kiadóhivatalban. — 10547

Eladó takarmány.

Mária-város állomás mellett csalamádé részletekben is megvehető.

Kiadó lakás.

Batthyány-utca 6. sz. alatt 5 szobából álló úrilakás üvegezett folyosóval, mellék-helyiségekkel, villanyvilágítással, pincével, istállóval és kocsiszinnel együtt azonnal kiadó. — Tudakozodhatni Szel Jánossal, Munkácsy-utca 29. szám alatt. 10529

Eladó ház.

IV. tized, Bánffy (Varjú)-utca 22. számú ház, mely gazdálkodónak kiválóan alkalmas, szabadkézből eladó; értekezhetni ugyanott a tulajdonossal. 10551